

UCHWAŁA

Dnia 10 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Krzysztof Staryk (sprawozdawca)

Protokolant starszy inspektor sądowy Anna Rusak

w sprawie E. S. - sędziego Sądu Rejonowego w W.

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

na posiedzeniu w dniu 10 kwietnia 2024 r.

zażalenia obwinionego na uchwałę Sądu Najwyższego Izby Odpowiedzialności Zawodowej z dnia 29 czerwca 2023 r., sygn. akt I ZI 36/23, w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej za czyn z art. 177 § 1 k.k.

uchwalił:

I. utrzymać w mocy zaskarżoną uchwałę,

II. kosztami postępowania odwoławczego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 czerwca 2023 r. zezwolił na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej E. S. - sędziego Sądu Rejonowego w W. za to, że w dniu 17 stycznia 2023 r. w K., na ulicy [...], kierując samochodem marki O. o nr rej. [...], nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że nie

zachował szczególnej ostrożności bezpośrednio przed wyznaczonym przejściem dla pieszych i nie ustąpił pierwszeństwa pieszej N. W., która przechodziła przez jezdnię po oznakowanym znakami pionowymi i poziomymi przejściu dla pieszych i potracił ją, powodując nieumyślnie wypadek drogowy, w którym N. W. doznała obrażeń ciała w postaci złamania kłykcia bocznego kości piszczelowej po stronie lewej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów jej ciała na czas powyżej siedmiu dni w rozumieniu art. 157 § 1 k.k., tj. o przestępstwo żart. 177 § 1 k.k.

Zażalenie na uchwałę złożył sędzia E. S., wskazując na znikomą społeczną szkodliwość czynu, co uzasadnia zmianę zaskarżonej uchwały poprzez wydanie decyzji odmownej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 10 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r. poz. 1093 ze zm.) w związku z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r. poz. 2072 ze zm.) w sprawach dyscyplinarnych rozpoznawanych w myśl art. 27a ustawy przez Izbę Odpowiedzialności Zawodowej stosuje się odpowiednio przepisy części ogólnej Kodeksu karnego oraz przepisy Kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniem art. 344a i art. 396a, z uwzględnieniem odrębności wynikających z charakteru postępowania dyscyplinarnego.

W myśl art. 80 § 2c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych; powoływanej dalej jako u.s.p.) sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione

podejrzanie popełnienia przez niego przestępstwa. Z uwagi na nieostre określenie pojęcia „dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa”, ocena, czy przesłanka ta została spełniona zależy zawsze od okoliczności konkretnej sprawy (por. uchwałę Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego z dnia 18 października 2004 r., SNO 40/04, OSNSD 2004). W tym miejscu należy wskazać, że ocena zebranych na obecnym etapie w postępowaniu przygotowawczym dowodów, dokonywana przez sąd dyscyplinarny w postępowaniu o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, nie powinna wykraczać poza granice stwierdzenia „uzasadnionego”, a więc dostatecznego podejrzenia popełnienia przestępstwa.

Sąd dyscyplinarny wydając uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej nie musi zatem opierać się na pewności, że zarzucane sędziemu we wniosku przestępstwo faktycznie zostało przez niego popełnione; wystarczy uzasadnione podejrzenie, że mógł on je popełnić. W postępowaniu o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej istotne jest tylko ustalenie, czy wersja wydarzeń przedstawiona we wniosku o takie zezwolenie jest wystarczająco uprawdopodobniona, nie zaś wykazanie, że sędzia ten jest winien popełnienia wskazanego tam przestępstwa (por. uchwałę Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 27 maja 2015 r., SNO 11/15).

Innymi słowy, uchwała sądu dyscyplinarnego wydana w trybie powołanego wyżej przepisu ustawy ustrojowej jest jedynie, co wynika wprost z treści tego przepisu, zezwoleniem na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, co nie przesądza o winie sędziego w

jakiegokolwiek postaci. Uchwała zezwalająca na wszczęcie postępowania karnego *in personam*, nie pozbawia osoby w sprawie, której ją wydano, uprawnień procesowych. (por. postanowienie Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 30 czerwca 2009 r., SNO 16/09).

Kontynuując ten wątek należy stwierdzić, że w niniejszej sprawie (w której poza oceną stopnia społecznej szkodliwości, ustalony stan faktyczny nie był kwestionowany przez sędziego) zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez sędziego E. S. nieumyślnego przestępstwa zakwalifikowanego jako czyn określony w art. 177 § 1 k.k. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały opisał dowody, które w jego przekonaniu wskazują na zaistnienie przesłanek niezbędnych do zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego. Jedną z nich jest kwestionowana przez sędziego E. S. ocena stopnia społecznej szkodliwości. Przy ocenie Sąd Najwyższy wziął pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia, a więc wyłącznie elementy strony przedmiotowej i podmiotowej samego czynu zabronionego.

Zgodnie z art. 115 § 2 k.k. przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu sąd bierze pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego lub zagrożonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. Ustawodawca społeczną szkodliwość czynu

uzależnił więc zarówno od przedmiotowych, jak i podmiotowych znamion czynu zabronionego.

Za niedopuszczalne uważa się natomiast uzależnianie oceny stopnia społecznej szkodliwości danego czynu od czynników bezpośrednio z nim niezwiązanych, które wystąpiły przed jego popełnieniem (np. sytuacja życiowa) albo po jego popełnieniu (np. przyznanie się do winy, skrucha, zachowanie podczas postępowania), jak też od okoliczności charakteryzujących wyłącznie szeroko pojmowaną osobowość sprawcy, takich jak np. wiek, stan zdrowia, sytuacja rodzinna i majątkowa, wykształcenie, przebieg służby sędziowskiej (por. uchwałę Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 18 lipca 2016 r., SNO 29/16). W świetle poczynionych ustaleń nie budziło wątpliwości Sądu Najwyższego, że zaszły przewidziane w art. 80 § 2c u.s.p. warunki do podjęcia uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego Sadu Rejonowego w W. – E. S. do odpowiedzialności karnej.

Należy jeszcze raz podkreślić, że postępowanie prowadzone na podstawie art. 80 u.s.p. w żaden sposób nie zastępuje postępowania karnego prowadzonego przez prokuratora oraz przed sądem powszechnym według reguł określonych w Kodeksie postępowania karnego, w którym oprócz opinii biegłego lekarza może wystąpić na przykład konieczność powołania opinii biegłego z zakresu ruchu drogowego, a także dokonania całościowej oceny wszystkich okoliczności sprawy, w tym również oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]